



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 27 maja 2011 r.

**Pan
Dariusz HYHS
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Ostrowie Wielkopolskim**

LPO-4114-02-05/2010
I/11/003

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Ostrowie Wielkopolskim kontrolę sprawowania nadzoru przez Inspekcję Weterynaryjną nad funkcjonowaniem ferm zwierząt futerkowych w powiecie ostrowskim w latach 2009-2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 16 maja 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie ocenia sprawowanie nadzoru przez Inspekcję Weterynaryjną nad funkcjonowaniem ferm zwierząt futerkowych w powiecie ostrowskim w latach 2009 – 2010.

1. Zadania Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie kontroli ferm zwierząt futerkowych w latach 2009 – 2010 pod względem dobrostanu, określone zostały przez Głównego Lekarza Weterynarii w instrukcjach w sprawie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii przy przeprowadzaniu kontroli gospodarstw utrzymujących zwierzęta pod względem dobrostanu zwierząt, wydanych w dniach 30 stycznia 2008 r., 21 kwietnia 2009 r. i 23 sierpnia 2010 r. Instrukcje te określały m.in. minimalną częstotliwość tych kontroli oraz wymogi w zakresie dokumentowania stwierdzonych niezgodności z wymaganiami zawartymi m.in. w ustawach: z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt², z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt³ a także rozporządzeniach Ministra

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 ze zm.

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 ze zm.

Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 września 2003 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymania poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich⁴, z dnia 18 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych, jakie muszą spełniać gospodarstwa w przypadkach gdy zwierzęta lub środki spożywcze pochodzące z tych gospodarstw są wprowadzane na rynek⁵ oraz z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt i dokumentacji lekarsko - weterynaryjnej⁶.

W latach 2009 – 2010 Inspekcja Weterynaryjna w Ostrowie Wlkp. skontrolowała, pod względem dobrostanu zwierząt, w każdym roku po dwie fermy zwierząt futerkowych, spośród odpowiednio 29 i 25 funkcjonujących w tych latach w powiecie ostrowskim. Zakres tych kontroli oraz sposób udokumentowania ustaleń, a także częstotliwość z jaką zostały przeprowadzone, odpowiadały wymogom w tym zakresie, określonym przez Głównego Lekarza Weterynarii w przywołanych wyżej Instrukcjach. W wyniku tych kontroli nie stwierdzono niezgodności z przepisami weterynaryjnymi w zakresie ochrony i zdrowia zwierząt oraz warunków ich utrzymywania.

W rocznych raportach z kontroli gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie za 2009 r. i 2010 r. wykazane zostały jednak przez Pana Powiatowego Lekarza Weterynarii nierzetelne dane dotyczące ferm zwierząt futerkowych objętych kontrolami pod względem dobrostanu zwierząt. W raportach tych wykazano, że kontrolami w tym zakresie objęto 18 ferm zwierząt futerkowych w 2009 r. i 21 ferm w 2010 r. (podczas gdy faktycznie po dwie fermy w każdym roku).

Nierzetelne informacje o liczbie dokonanych kontroli ferm zwierząt futerkowych pod względem dobrostanu i liczbie stwierdzonych w wyniku tych kontroli nieprawidłowości oraz liczbie ferm, w których stwierdzone zostały te nieprawidłowości, zaprezentowane zostały także w rocznych sprawozdaniach RRW-3 z realizacji państwowego nadzoru weterynaryjnego, organizacji inspekcji weterynaryjnej oraz stanu kadr. W sprawozdaniach tych wykazano, że w 2009 r. i 2010 r. dokonano odpowiednio 18 i 21 kontroli ferm zwierząt futerkowych pod względem dobrostanu, w wyniku których stwierdzono odpowiednio 2 i 147 niezgodności oraz, że nieprawidłowości te stwierdzone zostały odpowiednio w dwóch i 21 fermach.

Powstaniu opisanych wyżej nieprawidłowości sprzyjało pominięcie w regulaminie organizacyjnym Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Ostrowie Wlkp. zadań w zakresie kontroli gospodarstw pod względem dobrostanu zwierząt oraz niewskazanie pracowników, odpowiedzialnych za ich realizację.

2. Inspekcja Weterynaryjna w Ostrowie Wlkp. nie zachowała w latach 2009 – 2010 wymaganej minimalnej częstotliwości kontroli ferm zwierząt futerkowych, funkcjonujących w powiecie ostrowskim, w zakresie zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Z Instrukcji Głównego lekarza Weterynarii z dnia 25 stycznia 2005 r. w sprawie procedur obowiązujących przy kontroli zagospodarowania ubocznych produktów

⁴ Dz. U. Nr 167 poz. 1629 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 168 poz. 1643

⁶ Dz. U. Nr 100 poz. 1022

pochodzenia zwierzęcego w zakładach utylizacji, spalarniach i podmiotach będących w posiadaniu surowców 1, 2 lub 3 kategorii⁷, wynikał obowiązek przeprowadzenia takiej kontroli w każdej z ferm, co najmniej jeden raz w roku. W 2009 r. kontrolą w zakresie zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego Inspekcja Weterynaryjna w Ostrowie Wlkp. objęła 18 ferm zwierząt futerkowych, spośród 29 funkcjonujących, a w 2010 r. – 22 fermy zwierząt futerkowych, spośród 25 funkcjonujących.

Ustalenia z tych kontroli zawierające oceny dostosowania ferm zwierząt futerkowych do wymogów rozporządzenia (nr 1774/2002)⁸ zostały przedstawione na formularzach protokołów kontroli i zgodności (lista kontrolna SPIWET 52 zakłady utrzymujące zwierzęta futerkowe), wymaganych ww. Instrukcją. W wyniku przeprowadzonych kontroli Inspekcja Weterynaryjna w Ostrowie Wlkp. nie stwierdziła nieprawidłowości.

W sprawozdaniu RRW-3 za 2010 r. przedstawione zostały przez Pana Powiatowego Lekarza Weterynarii nierzetelne dane dotyczące liczby stwierdzonych nieprawidłowości w hodowlach stosujących w żywieniu uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego i liczby podmiotów, u których stwierdzone zostały te nieprawidłowości. Pomimo niestwierdzenia nieprawidłowości (co wynikało z 22 protokołów kontroli SPIWET 52, przeprowadzonych w 2010 r. w fermach zwierząt futerkowych), w sprawozdaniu wykazano 147 nieprawidłowości, stwierdzonych w 21 fermach. W sprawozdaniu RRW-3 za 2009 r. dane dotyczące liczby stwierdzonych nieprawidłowości w hodowlach stosujących w żywieniu uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego i liczby podmiotów, u których stwierdzone zostały te nieprawidłowości, były zgodne z zapisami w protokołach kontroli.

3. Protokół kontroli doraźnej, przeprowadzonej w dniu 6 października 2010 r. w jednej z ferm nerek, nie spełniał wymogów przywołanej wyżej Instrukcji Głównego Lekarza Weterynarii z dnia 23 sierpnia 2010 r. (obowiązującej od dnia 15 września 2010 r.). Podstawą tej kontroli była skarga mieszkańców dotycząca m. in. możliwości przekroczenia w tej fermie dopuszczonej w zezwoleniu obsady nerek. W informacji o wynikach przeprowadzonej kontroli, wykazano zwiększoną liczbę zwierząt na tej fermie oraz sposób wyliczenia obsady. W protokole kontroli brak było jednak ustaleń w tym zakresie, a w szczególności dokonanych pomiarów lub kalkulacji obsady nerek. Obowiązek odzwierciedlenia w protokole kontroli każdego przypadku dokonywania pomiarów lub kalkulacji, określony został w pkt 3e ww. Instrukcji.

Stwierdzono ponadto, że przedmiotowa skarga, która dotyczyła także możliwości skażenia ujęcia wody zlokalizowanego w pobliżu fermy, rozpatrzona została z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁹, określonych w art. 9, art. 14 § 1, art. 231 oraz art. 237 § 3. Polegało to na niepoinformowaniu skarżących na piśmie o sposobie załatwienia skargi oraz o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących

⁷ Nr GIWpuf.513utyl.1/2005 z dnia 25 stycznia 2005 r.

⁸ Rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiające przepisy sanitarne, dotyczące produktów pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. U. L 271 z 10.10.2002 r., str. 1).

⁹ j. t. Dz. U. z 2000 r., nr 98, poz. 1071

przedmiotem postępowania administracyjnego, a także na nieprzekazaniu skargi w części dot. możliwości skażenia ujęcia wody, w terminie 7 dni, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Ostrowie Wlkp., z równoczesnym zawiadomieniem o tym skarżących.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK wnosi o:

- 1) zapewnienie wymaganej minimalnej częstotliwości kontroli ferm zwierząt futerkowych w zakresie zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
- 2) zwiększenie nadzoru nad prawidłowością danych o liczbie i wynikach kontroli ferm zwierząt futerkowych, wykazywanych w rocznych raportach i sprawozdaniach,
- 3) zapewnienie przeprowadzania i dokumentowania kontroli ferm zwierząt futerkowych zgodnie z obowiązującą instrukcją,
- 4) wyeliminowanie nieprawidłowości przy rozpatrywaniu skarg,
- 5) uwzględnienie w regulaminie organizacyjnym zadań w zakresie kontroli gospodarstw pod względem dobrostanu.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

Delegatura NIK w Poznaniu, nawiązując do Pana pisma z dnia 17 maja 2011 r. (znak PIWet.414/2011r.), zawierającego m. in. informację o podjętych działaniach obejmujących zakresem wnioski pokontrolne przedstawione w tym wystąpieniu, nie oczekuje dodatkowej informacji w tym zakresie, w przypadku nieskorzystania z prawa zgłoszenia zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.